

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1228/2026. (IV. 29.) AB HATÁROZATA

bírói döntés megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Kúria Kvk.VI.39.116/2026/5. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó egyesület az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria Kvk.IV.39.116/2026/5. számú végzése ellen az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdései sérelmére történő hivatkozással.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az internetes hírportál (a továbbiakban: Hírportál), amelynek az indítványozó a kiadója – 2026. április 10. napján – „Nem lesznek ellenzéki megfigyelők Berlinben, Párizsban és Londonban sem” címmel cikket tett közzé. A cikk rögzítette egyrészt, hogy a Nemzeti Választási Iroda határozatából kiderül, hogy „a Tisza Pártnak 22 városban sikerült delegáltakat regisztrálnia, azonban olyan fontos szavazóhelyek maradtak ki, mint London, Párizs, Bern, Toronto, Berlin vagy München.” Másrészt megállapította: „Van azonban még egy mód arra, hogy ellenőrizzük a választások tisztaságát. A sajtó képviselői ott lehetnek urnazárásig, így a [...] rendkívüli módon képes delegálni képviselőket a szavazóhelyiségekbe, hogy dokumentálják és ellenőrizzék az urnazárást.”
- [3] A magánszemély kifogástevő a Ve. 208. §-a alapján kifogást terjesztett elő, amelyben annak megállapítását kérte, hogy a Hírportál megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában rögzített jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, mert megtévesztő módon kívánta felhasználni a sajtó szavazóhelyiségekbe való belépési jogosultságát.
- [4] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 2026. április 12-én kelt 335/2026. számú határozatában a kifogásnak helyt adott és megállapította, hogy a Hírportál megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pont szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét azzal, hogy a külképviseleti szavazás során médiatartalom-szolgáltató képviselőjében történő eljárás formájában külképviseleti megfigyelői tevékenység ellátására irányuló nyilvános felhívást tett közzé. Tekintettel arra, hogy az NVB határozatát a szavazás napján delután hozta meg a további jogsértéstől való eltiltást nem találta indokoltnak.
- [5] Az NVB határozatának indokolásában rögzítette, hogy a Ve. 269. § (5) bekezdése biztosítja a külképviseleti szavazás vonatkozásában azt, hogy a médiatartalom-szolgáltató képviselője a szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig a szavazóhelyiségben tartózkodjon. Az NVB értelmezésében a médiatartalom-szolgáltató képviselője jelenlétének biztosítása a Ve. 2. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt nyilvánosság alapelveivel áll összefüggésben. Célja, hogy a választópolgárok tájékoztatást kapjanak a szavazás menetéről, transzparens módon követhessék, hogy a szavazóhelyiségben a jogszabályoknak megfelelően zajlik az eljárás.
- [6] Az NVB – a Ve. 5. §-ának értelmezésével – megállapította, hogy a külképviseleti választási megfigyelők működésének célja a külképviseleti szavazás figyelemmel kísérése biztosítva ezzel, hogy a jelölő szervezetek, illetve független jelöltek meggyőződhetnek az eljárás szabályosságáról, illetve szabálytalanság esetén jogorvoslattal élhessenek. Ha egy jelölő szervezet a Ve. 5. § (3) bekezdése szerinti jogvesztő határidőig nem él a külképviseleti megfigyelő nyilvántartásba vétele iránti kérelemmel, ezt később nem pótolhatja, így nem tud külképvisele-

ti megfigyelőt delegálni az adott külképviseletre. Az NVB hangsúlyozta, hogy a külképviseleti megfigyelő jogosult az urnazárást figyelemmel kísérni, a szavazás befejezéséről kiállított jegyzőkönyvben ezzel kapcsolatos észrevételt tenni, sőt a lezárt urnát is aláírhatja. Ezzel szemben a médiatartalom-szolgáltató képviselőjének ilyen jogai nincsenek.

- [7] Az NVB a fentiekből azt a konklúziót vonta le, hogy a médiatartalom-szolgáltató képviselőjének és a külképviseleti megfigyelőnek teljesen más a funkciója a Ve. rendszerében, egymás szerepét, feladatait nem vehetik át, ellenkező esetben a Ve.-ben biztosított jogkörök túllépését valósítanák meg. A Hírportál felhívásával kapcsolatban pedig az NVB megállapította, hogy annak értelmében a delegálandó személyeknek éppen ilyen feladatot kellene ellátnia.
- [8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását és a kifogás elutasítását kérte a döntés jogsértő jellege, valamint a bizonyítékok mérlegelésének hibája miatt. Álláspontja szerint se az eseti képviselők delegálásának tilalma, se a nyilvános részvételi felhívás közzétételének tilalma nem következik a jogszabályokból, a média szabadon dönthet arról, hogy kit és milyen minőségben foglalkoztat, illetve milyen elvárásoknak kell megfelelnie. Állította, hogy a külképviseleti szavazóhelyiségekbe küldött képviselők érvényes meghatalmazással rendelkeztek, melyet minden esetben elfogadtak és a külképviselet munkatársai a képviselők munkájával kapcsolatban nem tettek kifogást. Cáfolta azt, hogy az újság nem várt el tájékoztatást a képviselők-től.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a médiatartalom-szolgáltató képviselőjének és a külképviseleti megfigyelőnek nem teljesen más a funkciója, a jogkörök részben átfedésben vannak. A Hírportál sajtóképviselőket kéréselt, nem pedig a pártok által delegált választási megfigyelőket, ami az újságíróknak adott megbízási szerződésekből is kiderül. Ezt támasztják alá az indítványozó által hivatkozott cikkek is, amelyekben a képviselők a releváns eseményekről tudósítottak. Az indítványozó hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint az urnazárás nyomon követése a Ve. szerint a sajtó számára biztosított jelenlét egyik jelentős eleme, a Ve. 173. §-a és a Ve. 208. §-a alapján panaszt is tehetnek.
- [10] A Kúria a 2026. április 19-én kelt, Kvk.VI.39.116/2026/5. számú végzésében helybenhagyta az NVB határozatát. A Kúria a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt alapelv értelmezése során a 3210/2024. (VI. 13.) AB határozatban foglalt fokozott felelősség követelményéből, valamint a Kúriának a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás alapelvét értelmező eseti döntéseiből indult ki. A Kúria a korábbi eseti döntéseiben kimondta: a rendeltetészerű joggyakorlás az egész jogrendszert, így a Ve. szabályait is átható követelmény, a jogintézményekkel azok címzettjei célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető. A rendeltetészerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál, abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul.
- [11] A Kúria végzésének indokolásában – az NVB-hez hasonlóan – áttekintette a külképviseleti megfigyelőre és a médiatartalom-szolgáltatóra vonatkozó szabályokat. A külképviseleti megfigyelő jogállása tekintetében rögzítette, hogy a jogalkotó a külképviseleti szavazáson ily módon kívánta biztosítani a jelölő szervezetek és a független jelöltek számára, hogy figyelemmel kísérhessék a külképviseleti választási iroda tevékenységének törvényszerűségét. Ennek a jogintézménynek a biztosítása határidőhöz kötött a Ve. 5. § (3) bekezdése szerint (a választást megelőző kilencvenedik napig kell bejelenteni) és nyilvántartásba vétel alapján gyakorolható. Ezen túlmenően a külképviseleti megfigyelő köteles a szavazóhelyiségben regisztrációs kártyát viselni.
- [12] A médiatartalom-szolgáltató képviselője a 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet (a továbbiakban: KIM rendelet) 20/B. § (1) bekezdés a)–b) pontjaiban meghatározott okirattal igazolja magát. A médiatartalom-szolgáltató képviselője a Ve. 173. § (2) bekezdése alapján a szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig lehet jelen a szavazóhelyiségben. Ez a jelenlét a Ve. 187. §-a (1) bekezdésének megfelelően kiterjed a szavazatszámllálásra is. A külképviseleti szavazáson azonban szavazatszámllálás nem történik, szavazatszámlláló bizottság nem működik, a szavazatokat továbbítják a Nemzeti Választási Irodához. Ennek megfelelően a médiatartalom-szolgáltató a Ve. 269. § (5) bekezdés szerint a szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig, vagyis az urnazárásig tartózkodhat a szavazóhelyiségben.
- [13] A Kúria – az NVB-vel egyezően – hangsúlyozta, hogy a médiatartalom-szolgáltató jelenléte a választási eljárás nyilvánosságának alapelvéből következik, melynek célja az átláthatóság és hitelesség biztosítása. A Kúria a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a médiatartalom-szolgáltató képviselőjének és a külképviseleti megfigyelőnek a szerepe, célja, jelenléte, a jogosultságok és kötelezettségek – még a jogosultság igazolása is – egymástól jól elkülöníthető.

- [14] A Kúria a konkrét ügyben megállapította egyrészt, hogy önmagában a médiatartalom-szolgáltató formai szabályoknak megfelelő képviseleti meghatalmazásából, amelyet olyan személyeknek adott, akik foglalkozásukat tekintve nem dolgoznak a médiában, nem jelenti azt, hogy a jogosultságát rendeltetésszerűen gyakorolta.
- [15] A Hírportálon közzétett cikk tartalmának vizsgálata alapján rögzítette, hogy az nem írt elő feltételként a médiatartalom-szolgáltatóhoz kötődést és nem esett szó a képviselő részéről elvégzendő, a sajtóorgánum által előírt feladatról, bármilyen médiatartalom készítéséről, ugyanakkor tartalmazta, hogy a képviselők az urnazárást ellenőrizték. A Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a Hírportál felhívása megtévesztő, a sajtóképviselő szavazóhelyiségbe történő belépési jogát nem a jogalkotói célnak megfelelően, nem rendeltetésszerűen kívánta igénybe venni, ezzel megsértve a Ve. 2. § (1) bekezdésében szabályozott alapelvet. Ezzel összhangban a Kúria a döntés elvi tartalmaként kiemelte, hogy a rendeltetésszerű joggyakorlás elvéből következően a jogintézményből fakadó jogokat a címzettek célhoz és tartalomhoz kötötten gyakorolhatják.
- [16] Végül a Kúria a bizonyítékok mérlegelési hibája körében megállapította, hogy a Hírportálon közzétett cikkek nem alkalmasak a felülvizsgálat tárgyát képező cikkben foglalt tartalom cáfolatára.
- [17] 1.2. Az indítványozó a Kúria döntése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdéseire (véleménynyilvánítás szabadsága és sajtószabadság) alapítja.
- [18] Az indítványozó szerint a Kúria érvelése lényegében három pilléren nyugszik: egyrészt a médiatartalom-szolgáltató képviselője és a külképviseleti megfigyelő funkciója teljesen elkülönül egymástól; másrészt a felhívásból – a Kúria szerint – „nem derül ki”, hogy konkrét médiatartalom készítését várta volna a szerkesztőség; harmadrészt önmagában az, hogy formálisan teljesültek a médiatartalom-szolgáltató képviselőjére vonatkozó szabályok, nem jelenti azt, hogy a joggyakorlás rendeltetésszerű volt.
- [19] Az indítványozó a Kúria döntése alaptörvény-ellenességének alátámasztása során a sajtó kettős – tartalmi és strukturális védelméből – indult ki. Előadta, hogy az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése kettős védelmi ernyőt biztosít a sajtó tevékenysége felett: egyrészt tartalmi védelmet (a sajtó által közvetített vélemény és tényállítás szabadságát), másrészt strukturális védelmet (a sajtó szervezeti, működési, szerkesztői autonómiájának sérthetlenségét). Álláspontja szerint a strukturális védelem nélkül a tartalmi védelem illuzórikussá válna, mivel a „ki számít újságírónak” kérdésen keresztül megkerülhetővé válik a tartalomkorlátozás alkotmányos tilalma.
- [20] Az indítványozó szerint a Kúria a szerkesztőségi autonómia lényegi magát érinti egyrészt azzal, hogy előírta, milyen tartalmi elemeket kell tartalmaznia egy szerkesztőségi felhívásnak ahhoz, hogy valódi médiatartalomnak minősüljön. Másrészt azzal, hogy a Kúria megítélte, hogy kit foglalkoztathat a sajtó sajtóképviselőként, ezzel kimondva-kimondatlanul azt állítva, hogy a civilek megbízása ellentétes a rendeltetésszerű joggyakorlással. Harmadszor a Kúria ítéletet mond a szerkesztői szándékról azzal, hogy rögzítette: a felhívás „valójában” nem tudósítást, hanem megfigyelői helyettesítést céloz. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria ezzel figyelmen kívül hagyta, hogy a sajtó információhoz való hozzáférése és annak a választókhhoz való eljuttatása hozzájárul a választások tisztaságának felügyeléséhez. A választás sajtó általi független dokumentálása nem helyettesíti a megfigyelői jogintézményt, hanem kitölti a nyilvánossági űrt: a szavazás nyilvánosságát erősíti sajtóeszközökkel. Az indítványozó szerint a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvére alapozott utólagos elmarasztalás közvetett cenzúrának minősül. Előadása szerint a támadott végzés paradoxona éppen abban ragadható meg, hogy a választási tisztaság dokumentálásának lehetőségét éppen a választás tisztasága védelmének címkéje alatt szűkíti le.

II.

- [21] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”

- [22] 2. A Ve. alkalmazott rendelkezései:

„2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:
e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,”

„5. § (1) A külképviseletekre a jelöltet állító jelölő szervezetek, valamint a független jelöltek külképviseletenként és jelölő szervezetenként (független jelöltenként) legfeljebb két megfigyelőt bízhatnak meg. A közös jelöltet állító jelölő szervezetek együttesen jogosultak legfeljebb két megfigyelő megbízására.

(2) Külképviseleti megfigyelő csak a központi névjegyzékben szereplő választópolgár lehet.

(3) A külképviseleti megfigyelőt a Nemzeti Választási Bizottságnál – nevének és személyi azonosítójának, ennek hiányában személyazonosságát igazoló hatósági igazolványa típusának és számának közlésével – a magyarországi szavazást megelőző kilencedik napig kell bejelenteni. A Nemzeti Választási Bizottság a külképviseleti megfigyelőt nyilvántartásba veszi. A Nemzeti Választási Iroda a külképviseleti megfigyelő nevét és személyi azonosítóját, ennek hiányában személyazonosságát igazoló hatósági igazolványa típusát és számát megküldi a külképviseleti választási iroda vezetőjének.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság által nyilvántartásba vett külképviseleti megfigyelő jelen lehet a külképviseleti választási iroda munkájánál. A külképviseleti megfigyelő

a) figyelemmel kísérheti a külképviseleti választási iroda munkáját,

b) a szavazást, illetőleg a külképviseleti választási iroda munkáját tevőlegesen vagy ráutaló magatartással nem befolyásolhatja, és nem zavarhatja,

c) a szavazás befejezéséről kiállított jegyzőkönyvben rögzítheti észrevételeit,

d) kifogást nyújthat be,

e) a szavazás lezárását követően a lezárt urnát aláírhatja,

f) a szavazóhelyiségben köteles regisztrációs kártyát viselni.

(5) A külképviseleti megfigyelő megbízásával és tevékenységével kapcsolatos költségek az (1) bekezdés szerinti megbízót terhelik.”

„269. § (2) A külképviseleten a magyarországi szavazás napján, helyi idő szerint 6 és 19 óra között lehet szavazni. Azokon a külképviseleteken, ahol az időeltolódás a közép-európai időhöz képest –1 vagy –2 óra, a helyi idő szerinti 6 óra és a közép-európai idő szerinti 19 óra között lehet szavazni. Az amerikai kontinensen létesített külképviseleteken a magyarországi szavazást megelőző napon, helyi idő szerint 6 és 19 óra között lehet szavazni.

(3) A külképviseleti választási iroda – a szavazatszámolás kivételével – ellátja a szavazatszámoló bizottság részére megállapított feladatokat. A külképviseleti választási iroda vezetője dönt a szavazás folyamán felmerült vitás kérdésekben.

[...]

(5) A szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig a külképviseleti választási iroda tagja, a médiatartalom-szolgáltató képviselője, valamint a külképviseleti és a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.”

[23] 3. A Sajtó tv. alkalmazott rendelkezései:

„1. § 1. Médiaszolgáltatás: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56. és 57. cikkében meghatározott, önálló, üzletszerűen – rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett – végzett gazdasági szolgáltatás, amelynek, illetve amely egy elválasztható részének elsődleges célja, hogy egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősségi körébe tartozó műsorszámokat tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a nyilvánossághoz eljuttassa valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül.

2. Médiaszolgáltató: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely szerkesztői felelősséggel rendelkezik a médiaszolgáltatás tartalmának megválasztásáért, és meghatározza annak összeállítását. A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti, és nem eredményez szükségszerűen jogi felelősséget a médiaszolgáltatás tekintetében.

[...]

7. Médiatartalom: valamennyi médiaszolgáltatás során, valamint sajtótermék által kínált tartalom.”

[24] 4. A KIM rendelet alkalmazott rendelkezése:

„20/B. § (1) A médiatartalom-szolgáltató képviseletében eljáró személy e minőségét személyazonosításra alkalmas igazolvánnyal és

a) a médiatartalom-szolgáltató által a részére kiállított meghatalmazással, vagy

b) újságírói szakmai szervezet által kiállított sajtóigazolvánnyal igazolja.

(2) A külképviseleten a külképviseleti választási iroda a helyi körülményekre tekintettel e minőség igazolására más okiratot is elfogadhat.”

III.

- [25] 1. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján az ügyben tanácsban eljárva elsőként megvizsgálta az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó feltételek fennállását.
- [26] 1.1. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés meghozatalától számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A Kúria a végzését 2026. április 19. napján hozta, így a 2026. április 22. napján 15 óra 35 perckor a Kúriánál benyújtott alkotmányjogi panasz – figyelemmel a Ve. 10. § (4) bekezdésére is – határidőben érkezett.
- [27] Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtását indokolta, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [28] 1.2. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt akkor terjeszthet elő az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [29] A konkrét esetben az indítványozó a kúriai eljárásban kérelmezőként vett részt, így az indítványozó az alkotmányjogi panasz eljárás alapjául szolgáló egyedi ügyben érintett. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban saját Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozott. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése szerint a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nemcsak az emberre vonatkoznak. E tekintetben megállapítható, hogy az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdéseiben biztosított szabad véleménynyilvánításhoz való jog, valamint a sajtószabadsághoz való jog olyan alapvető jogok, amelyek természeténél fogva nemcsak a természetes személyeket illethetik meg. Jelen ügyben azonban az alkotmányjogi panaszról is kitűnően az indítványozó nem elsősorban a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő joga, hanem – a médiaszolgáltatással összefüggő tevékenysége révén – az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében biztosított sajtószabadság sérelmét állította {vö. 3350/2022. (VII. 25.) AB határozat, Indokolás [21]}. Az indítványozó erre tekintettel az alkotmányjogi panasz eljárásban érintettnek minősül, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [30] 1.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [31] Az Alkotmánybíróságnak részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése tartalmát érintően, és az Alkotmánybíróság több ügyben vizsgálta azt is, hogy a Ve. alapelveinek, így a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének a jogalkalmazói alkalmazása milyen kötelezettségeket hárít a bíróságra abban az esetben, ha az alapelv alkalmazása alapjog-gyakorlást érint. Az alkotmányjogi panasz alappal veti fel azt a kérdést, hogy a Kúria az Alkotmánybíróság gyakorlatában rögzített szempontoknak megfelelően, a sajtószabadság minél szélesebb körű érvényesülésének követelményére tekintettel, az érintett alapvető jog alkotmányos tartalmával összhangban értékelte-e az indítványozó magatartását. Erre tekintettel indokolt az alkotmányjogi panasz befogadása és érdemi elbírálása.

IV.

- [32] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.

- [33] 1. Az Alkotmánybíróság a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálata során először is fontosnak tartja rögzíteni alkotmányos jogállásából és az Alaptörvény erre vonatkozó rendelkezéseiből fakadó hatáskörének lényegét, illetve annak határait.
- [34] Alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}. Az alapjog-korlátozásnak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglalt tesztje hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [21]}.
- [35] 2. Az Alkotmánybíróság már az Alaptörvény hatálybalépését követően is több ízben foglalkozott azzal a problémakörrel, hogy a különböző jogági rendelkezések értelmezésekor miként kell figyelembe venni a sajtószabadságból fakadó alkotmányossági követelményeket. Az Alkotmánybíróság ezeket az iránymutatásokat a 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban foglalta össze az alábbiak szerint:
- „Az Alkotmánybíróság joggyakorlata e téren a szólás- és sajtószabadságnak arra az értelmezésére épül, amely ezekre a jogokra a demokratikus jogállam, társadalom és közvélemény kiténtetett védelmet érdemlő fundamentumaként tekint, és ezzel szoros összefüggésben különösen erős védelemben részesíti a közügyek vitájához kapcsolódó közléseket {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [39]–[40] és [45]–[47], 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [25]}.
- A sajtószabadságnak a demokratikus közvélemény kialakulásában és fenntartásában betöltött központi alkotmányos szerepe a korábban hatályos Alkotmány alatt is jellegadó tétele volt az alkotmánybírósági gyakorlatnak [elsőként lásd 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, majd összefoglalóan: 165/2011. (XII. 20.) AB határozat], az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése pedig ezzel összhangban a sajtószabadság elismerése mellett a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeinek biztosításáról kifejezetten is rendelkezik. Az Alkotmánybíróság erre figyelemmel alakította ki és következetesen érvényesítette a sajtószabadság alkotmányos jelentőségét.
- A 7/2014. (III. 7.) AB határozat megfogalmazásában »[a] sajtószabadság – amely felöleli valamennyi médiatípus szabadságát – a szólásszabadság intézménye. A sajtó ugyanis – tevékenységének egyre összetettebb és szerteágzóbb jellege mellett is – mindenekelőtt a véleménynyilvánításnak, a véleményformálásnak és a véleményalkotáshoz nélkülözhetetlen információszerzésnek az eszköze« (Indokolás [40]). A sajtónak ez a szerepe különösen is felértékelődik a közéleti véleménynyilvánítás körében, hiszen »[a] társadalmi, politikai viták jelentős részben éppen abból állnak, hogy a közélet szereplői, illetve a közvitában – jellemzően a sajtón keresztül – résztvevők egymás elképzeléseit, politikai teljesítményét és azzal összefüggésben egymás személyiségét is bírálják. A sajtónak pedig alkotmányos küldetése, hogy a közhatalom gyakorlóit ellenőrizze, aminek szerves részét képezi a közügyek alakításában résztvevő személyek és intézmények tevékenységének bemutatása« (Indokolás [48]).
- A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat ennek nyomán kifejtette, hogy »[a] sajtó olyan fórumot kínál a szólás szabadságához és a közügyek szabad vitathatóságához, amely kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a közvélemény és a politikusok számára ellenőrizhetővé válhassanak a közhatalmat gyakorlók, illetve a köztisztviselők vállalók. A polgárok kizárólag ilyen információk birtokában alkothatnak szabadon véleményt a közhatalmat gyakorlók teljesítményéről, munkájának hatékonyságáról és minőségéről. Az állami szervek ellenőrizhetősége pedig a polgárok demokratikus önkormányzásának lehetőségét biztosítja, így a polgároknak alapvető joguk van ahhoz, hogy a közügyeket érintő kérdésekről információhoz juthassanak« (Indokolás [25]).
- A 28/2014. (IX. 29.) AB határozat arra mutatott rá, hogy »[a] sajtó szabadsága mint történeti alkotmányunk vívmánya a kezdettől fogva összekapcsolódott a jelenkor eseményeiről szóló szabad tájékoztatással, a társadalmi kérdéseknek a nyilvánosság elé tárásával« (Indokolás [14]).
- A 3/2015. (II. 2.) AB határozat a sajtószabadságból eredő alkotmányossági követelmények lényegét megragadva hangsúlyozta: »a sajtónak alkotmányos küldetése, hogy a közügyek alakulására befolyással lévő történéseket, körülményeket, összefüggéseket feltárja, és a nyilvánosság tudomására hozza. A média szabad tájékoztató tevékenysége a modern demokratikus nyilvánosság legfontosabb alkotóeleme, ezért központi jelentősége van

annak, hogy a sajtó bizonytalanság, megalkuvás és félelem nélkül láthassa el ezt a feladatát» (Indokolás [25]).

[...] Az Alkotmánybíróság értelmezésében a médiának a demokratikus közvélemény formálódásában betöltött központi szerepe nem vezet arra, hogy »a sajtó tájékoztató tevékenységére ne vonatkozhatnának törvényi előírások [...], de ezek megalkotásakor és értelmezésekor mindig úgy kell eljárni, hogy a sajtó alkotmányos küldetésének teljesítését, a közérdeklődésre számot tartó információk közzétételét ne akadályozzák vagy hátráltassák« {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [25]}» (Indokolás [22]–[29]).

[36] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát a sajtó fő feladata a társadalmi és politikai ügyekben nyújtott tájékoztatás, amely fontos szerepet játszik a közhatalom gyakorlóinak ellenőrzésében, munkájuk hatékonyságának és minőségének megítélésében. Mindazonáltal a sajtóra is vonatkozik a választásokkal összefüggő tevékenysége tekintetében a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt alapelv.

[37] 3. A Ve. rendszerében a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye a választási eljárás alapelve. A Ve. nem határozza meg a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeit, ily módon ennek megítélését a jogalkalmazóra bízta.

[38] Az Alkotmánybíróság a 3210/2024. (VI. 14.) AB határozatban a következőre mutatott rá: „A demokratikus jogállamnak eleme a hatékony politikai demokrácia működése. A hatékony politikai demokráciának előfeltétele a választójog hatékonysága. Ehhez hozzátartozik a választás tisztaságának biztosítása is, a választók akarata szabad kifejezésének biztosítása. A Ve. a választás tisztaságának biztosítása érdekében alapelvei szinten és tételes szabályokkal is kizárja az illetéktelen befolyás gyakorlását, és ebben az értelemben egyes előírásai egyebek között a választási kampány-eszközöket és tevékenységet korlátozzák. A választás tisztasága a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével áll összefüggésben. A választás tisztaságának megóvása mint alapelv átfogja az egész választási folyamatot, a választások egészének meg kell felelni ennek az elvnek. A választás tisztasága nemcsak a választási eljárási alapelvekkel, hanem a választási anyagi jogi alapelvekkel is összefüggésben van [lásd: általános és egyenlő választójog, közvetlen és titkos szavazás, a választók akarata szabad kifejezésének biztosítása, az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése szerint].

Az Alkotmánybíróság a 9/2015. (IV. 23.) AB határozatában rámutatott arra, hogy »[a] választási eljárás során a választási szervek kifogást elbíráló döntéseit felülvizsgáló bíróságok a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértését vizsgálják eljárásukban, melynek során a választási eljárási rendszer sajátosságai, így különösen a szoros eljárási határidők következtében széleskörű bizonyítási eljárást nem folytatnak le.« Azonban »[a] választási eljárás jogorvoslati rendszerében eljáró bíróságoknak is figyelemmel kell lenniük az Alaptörvény 28. cikkére, vagyis a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük« (Indokolás [39]–[40]).

[39] Mivel egy-egy választási eljárási alapelv – elvontsága folytán – nem tartalmaz konkrét korlátozást valamely alapjogilag védett magatartásra vonatkozóan, ebből következően az alapelveknek a konkrét ügyekben történő alkalmazásakor a bíróságra még fokozottabb felelősség hárul; amennyiben az alapelv alkalmazása alapjoggyakorlást érint, az értelmezési mozgástér keretein belül a bíróságnak kell gondoskodnia az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szempontokat érvényesítő alapjogkorlátozási teszt elvégzéséről {3279/2019. (XI. 5.) AB határozat, Indokolás [35]}» (Indokolás [32]–[34]).

[40] Tehát a rendeltetésellenes joggyakorlás kritériumai a választási eljárásban általános módon nem meghatározhatók, ezért a jogalkalmazó esetről estre, a konkrét ügy összes körülményeinek vizsgálata alapján állapíthatja meg azokat a magatartásokat, amelyek a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével ellentétesek.

[41] 4. A konkrét ügyben a Kúria a kifogásolt döntésében a Ve. ismertetett szabályai alapján megállapította, hogy a médiatartalom-szolgáltató képviselőjének és a külképviseleti megfigyelőnek a szerepe, célja, jelenléte, a jogosultságok és a kötelezettségek – még a jogosultságok igazolása is – egymástól jól elkülöníthető.

[42] A Ve. 269. § (5) bekezdése szerint mind a médiatartalom-szolgáltató képviselője, mind a külképviseleti megfigyelő a külképviseleti szavazóhelyiségben tartózkodhat a szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig, azaz az urnazárásig, a jelenlét célja azonban eltérő. A Ve. 5. § (4) bekezdése pontosan meghatározza a külképviseleti megfigyelő jogait és kötelezettségeit. A külképviseleti megfigyelő figyelemmel kísérheti a külképviseleti választási iroda munkáját, a szavazás befejezéséről kiállított jegyzőkönyvben rögzítheti észrevételeit, a szavazás lezárását követően a lezárt urnát aláírhatja, kifogást nyújthat be [a), c)–e) pontok]. A külképviseleti megfigyelőt a magyarországi szavazást megelőző kilencvenedik napig nyilvántartásba kell venni, a külképviseleti megfigyelő a szavazóhelyiségben köteles regisztrációs kártyát viselni és a szavazást, illetve a külképviseleti választási

iroda munkáját tevőlegesen vagy ráutaló magatartással sem befolyásolhatja, és nem zavarhatja [Ve. 5. § (3) bekezdés, (4) bekezdés *b*) és *f*) pontok].

- [43] A médiatartalom-szolgáltató képviselője tekintetében a KIM rendelet 20/B. § (1) bekezdése határozza meg az, hogy mivel igazolhatja magát: a médiatartalom-szolgáltató által a részére kiállított meghatalmazással, vagy újságírói szakmai szervezet által kiállított sajtóigazolvánnyal. A médiatartalom-szolgáltató jelenlétének célja tekintetében a Kúria a Sajtó tv.-nek a médiaszolgáltatás és médiaszolgáltató fogalmából indult ki. A médiaszolgáltatás elsődleges célja, hogy egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősségi körébe tartozó műsorszámokat – többek között – tájékoztatás céljából a nyilvánossághoz eljuttassa valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül (1. § 1.). A médiaszolgáltató a szerkesztői felelősséggel rendelkező természetes vagy jogi személy, aki megválasztja a médiaszolgáltatás tartalmát és meghatározza annak összeállítását (1. § 2.). A Kúria a fentiekből azt a következtetést vonta le, hogy a médiatartalom-szolgáltató jelenléte a sajtónyilvánosság biztosítását jelenti, ebből kifolyólag a médiatartalom-szolgáltató képviselője is sajtóképviseleti tevékenységet végez.
- [44] A Kúria a Hírportál rendeltetésellenes joggyakorlásának megállapítása során a közzétett cikk, a felhívás tartalmának tulajdonított döntő jelentőséget. Megállapította, hogy a felhívás egyrészt nem írt elő médiatartalom-szolgáltatóhoz kötődést (a cikkből nem vonható le olyan következtetés, hogy a Hírportál újságírókat, sajtó munkatársakat keresett), másrészt az elvégzendő feladat tekintetében nem médiatartalom készítésére utalt (a cikkből nem vonható le olyan következtetés, hogy konkrét feladattal, tudósítással, beszámoló készítésével bízta meg őket), hanem az urnazárás ellenőrzésére. Ebből vonta le az a konklúziót, hogy az NVB helytállóan állapította meg, hogy a Hírportál felhívása megtévesztő, amiből azt a további következtetést vonta le, hogy a sajtóképviselő szavazóhelyiségbe történő belépési jogát nem a jogalkotói célnak megfelelően, nem rendeltetészerűen kívánta igénybe venni. A Kúria a médiatartalom-szolgáltató által adott meghatalmazást olyan formai szempontnak tekintette, amely nem jelenti azt, hogy a Hírportál jogosultságát rendeltetészerűen gyakorolta. A Kúria szerint a Hírportálon közzétett, a médiatartalom-szolgáltató által meghatalmazottak által írt cikkek nem alkalmasak a felülvizsgálat tárgyát képező cikkben foglalt tartalom cáfolatára.
- [45] A Kúria döntése ezzel kizárta a felülvizsgálat tárgyát képező cikket a sajtószabadság védelmi köréből és ennek következtében nem végezte el az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szempontokat érvényesítő alapjogkorlátozási tesztet.
- [46] 5. Az indítványozó a sajtószabadság sérelmét állította arra hivatkozással, hogy a Kúria döntése három ponton érinti a szerkesztői autonómia lényegi magját. Az indítványozó szerint a Kúria egyrészt egy tartalmi előírást fogalmaz meg a szerkesztőségi felhívással szemben, miszerint abból ki kell derülnie, hogy milyen konkrét médiatartalom készítését várja el. Ezen túlmenően a Kúria meg kívánta határozni, hogy ki minősül „igazi” újságírónak, vagy, hogy egy szerkesztőség kit és milyen minőségben foglalkoztat. Végül a Kúria azzal, hogy ítéletet mond a szerkesztői szándékról, miszerint a felhívás „valójában” nem tudósítást, hanem megfigyelői helyettesítést céloz, figyelmen kívül hagyta, hogy a sajtó információhoz való hozzáférése és annak a választókhöz való eljuttatása hozzájárul a választások tisztaságának felügyeletéhez.
- [47] Az Alkotmánybíróság – a korábbi választási ügyekhez hasonlóan – jelen ügyben is abból indult ki, hogy „[a]bban az esetben azonban, ha egy tilalmi rendelkezés egy alapjog (jelen esetben a véleménynyilvánítás szabadsága) korlátozásához vezet, és ennek alapja nem egy konkrét jogszabály tiltó rendelkezése, akkor ezen alapjogot korlátozó szabály alapelvekből történő levezetése során a jogalkalmazónak arra kell törekednie – ha az eldöntendő helyzet több lehetséges megoldást is kínál –, hogy az érintett alapjog gyakorlását (megfelelő indok nélkül) a lehető legkisebb mértékben korlátozza” {3154/2018. (V. 11.) AB határozat, Indokolás [31]; legutóbb: 1220/2026. (IV. 24.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [48] Az indítványozó szóban forgó cikke – a Kúria által sem vitatottan – a 2026. évi országgyűlési választásokhoz kapcsolódott, miután olyan tartalmat tett közzé, amely a külképviseleten a szavazási helyiségben való tartózkodásra irányuló felhívás volt. A Kúria a Hírportálon közzétett cikk tartalma alapján megállapította, hogy az indítványozó a médiatartalom-szolgáltató képviselőjének jogintézményéből fakadó jogokat nem a jogintézmény céljával összhangban gyakorolta, mivel a médiatartalom-képviselőjének a feladata a sajtónyilvánosság biztosítása, ezzel szemben a felhívás csak az urnazárás ellenőrzésére irányult.
- [49] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ve. szabályai között nem található olyan előírás, amely ténylegesen arról rendelkezne, vagy arra engedne következtetni, hogy a médiatartalom-szolgáltató képviselője a jelenlétével ne ellenőrizhetné az urnazárást. A Kúria erre a következtetésre pusztán a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített alapelvekből, konkrétan jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás elvéből jutott. A Ve. 5. § (4) bekezdése valóban plusz jogosítványokat biztosít a külképviseleti megfigyelőnek – azon túlmenően, hogy a médiatartalom-szolgáltató képviselőjéhez hasonlóan a szavazóhelyiségben tartózkodhat –, így például a szavazás

lezárását követően a lezárt urnát aláírhatja. A támadott bírói döntés azonban nem állapította meg azt, hogy a felhívás a jogszabályban kifejezetten a külképviseleti megfigyelő jogosultságaként rögzített feladat ellátására hívja fel a médiatartalomszolgáltató képviselőjét.

- [50] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is a vizsgált eset konkrét körülményeiből indult ki, de gyakorlatának megfelelően {például: 1031/2026. (I. 26.) AB végzés, Indokolás [37]} tartózkodott a tényállási kérdések felülvizsgálatától és a tényállás bővítésétől.
- [51] Megállapítható volt, hogy a médiatartalom-szolgáltató a formai szabályokat teljesítve meghatalmazást adott a képviselőre azoknak a személyeknek, akiket a felhívás alapján kiválasztott. Ez ugyanakkor, amint azt a Kúria is leszögezte, elsődlegesen formai szempont: azt, hogy a felhívás maga jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást valósít-e meg, nem lehet pusztán annak alapján megítélni, hogy formálisan adott-e felhatalmazást a felhívás alapján jelentkező személyek közül kiválasztottaknak a médiatartalomszolgáltató vagy sem. A meghatalmazás tartalmának azonban jelentősége lehet a kiszabott feladat megítélése során.
- [52] Tartalmi szempontként az NVB és a Kúria a felhívásból kiindulva egyrészt arra hivatkozott, hogy az nem a médiatartalom készítését, hanem az urnazárás ellenőrzését határozta meg feladatként. Más körülményekkel együtt ez utalhat arra, hogy a médiatartalomszolgáltató a külföldi szavazóhelyiségekben való tartózkodás jogosultságát megtévesztő módon kívánta felhasználni. Mindazonáltal további részletek ismerete és figyelembevétele, tehát alapos vizsgálat nélkül ez nem elegendő a külképviseleti megfigyelő és médiatartalomszolgáltató jogosultsága elhatárolására. Az urnazárás ellenőrzésére utalás ezért önmagában nem alapozza meg azt a következtetést, hogy a Hírportál a sajtóképviselő szavazóhelyiségbe való belépési jogát és ott tartózkodását nem a jogalkotói célnak megfelelően, nem rendeltetésszerűen kívánta igénybe venni.
- [53] A fentiek szerint ebben a konkrét ügyben nem zárható ki, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező cikk ne tartozna a sajtószabadság védelmi körébe, ezért – az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében deklarált alapvető jog minél szélesebb körű érvényesülésének követelményére tekintettel – a cikk tartalma nem alapozza meg azt az alapvető jog korlátozására vezető következtetést, hogy az indítványozó – nem a jogalkotói célnak megfelelően – tette közzé a felhívást. A Kúriának a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontján – a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét rögzítő alapelvén – alapuló döntése a konkrét ügy összes körülménye vizsgálatának hiánya miatt korlátozta az indítványozó Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése által garantált alapvető jogát, ezért nem áll összhangban az érintett alapvető jog alkotmányos tartalmával. A sajtószabadság ugyanis magában foglalja a szerkesztői autonómiát, amely kiterjed a médiaszolgáltatás, a sajtótermék tartalmának meghatározására, a tartalom összeállításával összefüggésben pedig akár felhívás közzétételére. A felhívás ugyanakkor nem irányulhat – jogszabályban rögzített – jogellenes célra, így nem sértheti mások jogait, nem járhat más hátrányos jogkövetkezménnyel sem.
- [54] 6. Összefoglalva: a vizsgált ügyben megállapítható, hogy a bíróság ítéletével a sajtószabadsághoz való jognak nem a feltétlenül szükséges korlátozását tette lehetővé. A feltétlenül szükségesnél tágabb alapjog-korlátozásra lehetőséget adó bírói döntés alaptörvény-ellenes.
- [55] Az Alkotmánybíróság ezért a támadott kúriai végzést az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésének sérelme miatt a rendelkező részben foglaltak szerint megsemmisítette.

Budapest, 2026. április 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1269/2026.

